

ותן חלקנו בתורתך
מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת ויגש
תשפ"א

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת ויגש תשפ"א – סודות ההשגחה האלוקית

ערב טוב, חיים טובים! מה שלומכם?

זו פרשה מכרעת בעלילה המתמשכת.

אני זוכר שכשהייתי ילד בחוץ לארץ בבית הספר היהודי החילוני היתה שמה מורה מסורתית שלימדה אותנו "געשיכטע" ביידיש – שזה אומר, ההיסטוריה של עם ישראל, וסיפרה לנו את הסיפור על יוסף והאחים שלו. היינו ילדים קטנים והיינו במתח עצום לדעת איך זה ייגמר, איך זה ייגמר? מה יקרה? ייגמר טוב? ייגמר לא טוב?

זה באמת סיפור מופלא. אפשר להגיד שיש בו כמה וכמה וכמה רבדים – פשט, רמז, דרש וסוד, ובכלל, כי אבא שבשמיים מגלגל את הגלגולים הגדולים של "תיקון עולם במלכות שדי" באמצעות בניו הקדושים, עם ישראל, ובכלל באמצעות כל העולם: דומם, צומח, חי, מדבר ובכל העולמות כולם.

אז כדי לגלגל איזושהי עלילה, איזושהו שינוי בעולם, הוא מגלגל הרבה גלגולים במקביל. למשל, זה שנהיה רעב בכל העולם – אבל המטרה היא בסוף גם להוריד את יעקב אבינו בשבעים נפש למצרים וגם לדאוג להם למחיה וגם לדאוג לזה שיהיו ליוסף הרבה אוצרות כדי שבסוף יצאו ממצרים אחרי רד"ו שנה עם רכוש גדול, והרבה גלגולים והרבה עניינים.

בפשט מובא שהסיבה לגלות מצרים, זה בגלל הגזרה שנגזרה בברית בין הבתרים, שה' אמר לאברהם אבינו שידע שזרעו יהיו בגלות ואחר כך יצאו משם ברכוש גדול ויחזרו לארץ כנען. ולמה זה נגזר? כי הוא שאל: "בַּמָּה אֲדַע כִּי אֵיךְ שָׁנָה" – כשה' הבטיח לו את ארץ ישראל, הוא שאל שאלה.

הרבה פעמים צדיקים וקדושים ונביאים שאלו שאלה ולא קרה כלום – ה' ענה. למשל כששמואל נצטווה למשוח את דוד למלך ושאל היה עדיין מלך, אז הוא שאל, במילים שלי, כן: "מה, אם ישמע שאול?" – הוא יהרוג אותנו! הוא מורד במלכות. אז הוא אמר לו: "בתחבולות תעשה לך מלחמה".

הוא לא גזר עליו גזרה בגלל שהוא שאל שאלה. גם משה רבנו שאל לא פעם שאלה. וכאן אברהם אבינו שאל שאלה, "אברהם אוהבי", אברהם המאמין והדבק בה' הראשון והענק שבענקים – ונגזרה גזרה.

אז לא מובן למה נגזרה הגזרה הזו בפשט, ככה בשכל הפשוט. בא רבינו האריז"ל הקדוש ואומר: לא, הסיבה שירדנו למצרים, זה לתקן את הניצוצות שנפלו שמה מאדם הראשון שפרש מאשתו ק"ל שנה. ואנחנו הלכנו לשם לתקן אותם, וכשנגמרה העלאת הניצוצות השייכים למצרים – השארנו אותה "כמצודה ללא דגים". זאת אומרת, הוצאנו משם את כל ניצוצות הקדושה – אז יצאנו ממצרים ועלינו בחזרה לארץ ישראל.

אז מה נכון? הכל נכון! כי אבא שבשמיים מגלגל דברים במקביל ועושה מהלכים בתוך מהלכים, מהלכים בתוך מהלכים בתוך מהלכים. חלק, אנחנו יודעים מה הסיבה ולמה. וחלק, אנחנו לא יודעים בכלל, ולא נדע גם.

הרמח"ל הקדוש אומר שלעתיד לבוא כל אחד ידע למה עבר עליו מה שעבר בכל הגלגולים שלו – זה כן. אבל את כל השגתו יתברך בטח שלא תהיה לנו, כי אם בן אדם יש לו השגה של הקדוש ברוך הוא, אז הוא הקדוש ברוך הוא – איפה הנברא ואיפה הבורא. אז גם לעתיד לבוא בגאולה השלמה אנחנו לא נדע את כל הסודי סודות של כל הדברים, רק מה שאבא שבשמיים קבע שזה מתאים לבני אדם לדעת, כי בן אדם הוא בן אדם, הוא לא בורא.

אז אבא שבשמיים מגלגל גלגולים בהשגחה שלו – מזיז עמים, עושה כל מיני עלילות, כמו להבדיל להבדיל להבדיל, במאי מושלם – עושה את כל העלילה שהכל יכנס למקום ובזמן הנכון, לתיקון הנכון, לעניין הנכון, לבחירה הנכונה. ככה צריך לראות את זה. אז זה בעניין הכללי.

ובעניין האישי והפרטי: זה שזור עם הבחירות האישיות של הנוגעים בדבר, שהם יעקב אבינו והשבטים ויוסף הצדיק – כל היחסים שהיו ביניהם, כי הבן אדם יש לו בחירה. אז נכון שבשמיים מגלגלים את כל העניינים כדי שהוא יגיע לתיקון הפרטי והכללי הנכון, אבל יש לנו בחירה. אז אם יש בחירה, יש יצר הרע – יש יצר הרע הפרטי, יש יצר הרע הכללי. יש לבן אדם מידות ויש לו דעות: דעות נכונות ודעות כוזבות. יש דברים שהוא מבין נכון, יש דברים שהוא לא מבין בכלל נכון.

למשל: האחים חשדו בו, ביוסף, שהוא רשע ושהוא 'קליפה', ולכן מכרו אותו. ויוסף חשד בהם שהם אוכלים אבר מן החי ועושים עוד כמה דברים לא בסדר, ולכן הוא הוציא את דיבתם רעה אצל אבא – הוא ראה ולא הבין, הם ראו ולא הבינו. ויעקב אבינו גם כן אהב אותו, נתן לו כתנת פסים. בגלל כתנת פסים אחת שהוא נתן לבנו, אומרים חכמינו, בגלל זה ירדנו למצרים והשתעבדנו שם.

אז יש את התוכנית האמיתית, העמוקה והכללית של "תיקון עולם במלכות שדי" ואיך אבא שבשמיים מגלגל את הכל, ויש את האנשים שהם השליחים לדבר הזה, לבצע את הדברים – חלק מזה הם מבינים, הרבה מזה הם לא מבינים. אפילו הכי "גדולי עולם" לא מבינים הכל, לא מבינים – מסתירים משמיים, כמו שהסתירו מיעקב אבינו שיוסף במצרים.

העניין הזה, חשבתיו היום: עשרים ושתיים שנה פרשה השכינה מיעקב אבינו, עשרים ושתיים שנה! לא היה לו גילוי שכינה! והוא היה מרכבה למידת ה'תפארת'. במה זה מתבטא שלא היתה לו השראת השכינה? אנחנו לא יודעים. אם היתה לנו השראת השכינה היינו אולי מבינים.

אנשים רגילים, מה הם מבינים מה זו השראת השכינה, מה זה פועל אצל הצדיק? בוודאי שזה אור עצום וזה גילוי עצום וזו דבקות עליונה ומיליון גילויים ורוח הקודש ואולי גם נבואה – אבל היא פרשה ממנו. למה פרשה ממנו? כי היה עצוב. הוא היה עצוב.

אז הם מכרו אותו כי הם קינאו בו. והוא היה אשם בגלל שהוא הוציא את דיבתם רעה. ויעקב אבינו היה שרוי בצער בגלל שלקחו את היסוד ממנו – יוסף הצדיק, והוא פחד שהוא יאבד את שני העולמות. לכן כשהוא פגש אותו במצרים, הוא אמר: "אֲמוֹתָהּ הַפְּעָם". זאת אומרת, אמרו חכמים: "לא אמות אלא פעם אחת", ולא פעמיים. הוא חשב שהוא ימות פעמיים, שבגלל שעשה משהו לא ראוי ואין לו שנים עשר שבטים – כי אם יוסף "טָרַף טָרַף" ומת, אז חסר שבת, ולכן זה מראה שהוא לא בסדר – ולכן, לא יהיה לו לא עולם הזה, כי הוא בצער, ולא עולם הבא. ככה הוא חי "בסיוט" הזה, כמו שאומרים בלשונו, עשרים ושתיים שנה, וזה בא לכפר על זה שהוא התמהמה אצל לבן הארמי ולא עשה כיבוד אב ואם כראוי. אז הוא היה שרוי בצער ולא היה יכול להתגבר על הצער הזה, לא היה יכול להתנחם.

אנחנו דורשים מכל אדם שיהיה בשמחה – "מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד", אמר רבנו נחמן הקדוש זי"ע. ואנחנו יודעים איזו מלחמה יש לבן אדם הרגיל, הפשוט, כדי להיות בשמחה. אוהו, כדי להיות בשמחה הוא צריך לגרש בכח את העצבות, הוא צריך להילחם ביצר שלו שלא תהיה לו שום כפירה ושום תלונה ושום מַעְנָה ושירגיש שיש לו כל מה שהוא צריך בגשמיות וברוחניות ויודה לה על כל מה שקורה לו – זו מדרגה, זו מלחמת עולם!

"כל הגדול מחברו, יצרו גדול הימנו" – יעקב אבינו, בחיר האבות, בכל זאת היה עצוב. כנראה שהניסיון היה נורא ומר. ואם הוא היה מתגבר – היה זוכה להשראת השכינה או לא? לפני שיעברו עשרים ושתיים שנה? אנחנו לא יודעים, אבל נתנו את התירוץ הזה.

איך אנחנו יכולים קצת להעריך מה זה ש"הסתלקה ממנו השכינה"? שכשהגיעה הבשורה הטובה והוא האמין בסוף ש"עוד יוסף חיי" – "וַתַּחֲי רֹחַ יַעֲקֹב!" "ותחי רוח יעקב" – קם לתחיה, זכה להשראת השכינה!

אז תבינו שכשהוא אומר לפרעה שהחיים שלו היו "מרים", במילים שלנו, אז אפשר להבין – אין דבר יותר מר וקשה לנביא מזה שמסתלקת נבואתו, או לבעל רוח הקודש שלוקחים לו את רוח הקודש, או מי שזוכה להשראת השכינה שאין לו את השראת השכינה – אז מה יש לו?

רבינו הבעל שם טוב הקדוש – עכשיו מוצאי שבת, צריך לספר סיפורים על רבינו הבעש"ט הקדוש – בסוף ימיו כנראה לקחו לו איזו מדרגה מהמדרגות הקדושות שהיו לו, והוא אמר: "במצב כזה, בשביל מה לי חיים? שיחזירו לי מה שלקחו לי לפני שנה". מי שמעוניין, שיסתכל בספר הקדוש 'שבחי הבעל שם טוב' – בסוף, יש שמה את הסיפור הזה.

רבינו הבעש"ט – האלוף שבאלופים, יחיד בדורו, יחיד בכל הדורות, שליחו הנאמן של הקדוש ברוך הוא, כל שניה ושניה שהוא בעולם הזה הוא עושה תיקונים אין-סופיים, הארת משיח, מציל את כל הדור, מציל את כל הדורות – כל הדבר הזה: ברגע שהסתלקה ממנו איזו מדרגה, שהוא לא פירט מה היא, אז הוא אמר בשביל מה לו חיים, זכותו תגן עלינו. אז מה יגיד יעקב אבינו?

אז כל הדברים אנחנו רואים, אם כן, עוברים בפלל – בעלילה הכללית העמוקה, שזה תיקון ענייניו של אדם הראשון ותיקון של העניין שהוא שאל "במה אדע" של אברהם אבינו. אבל זה מתגלגל בתוך הדעות והמידות והבחירה של המעורבים בדבר, שהם יעקב אבינו ובניו, ועל ידי נסיונות קטנים וגדולים.

אז אנחנו רואים שסוף סוף התגלגל על ידי ההשגחה העליונה שהביאו את בנימין. ואז עכשיו יוסף גלגל את השלב האחרון של העלילה – הביא את העלילה ל"נקודת הרתיחה" שלה, שכמעט לפי המדרש, כמעט היתה שמה מלחמת עולם, כבר רצו להחריב – יהודה רצה להחריב את מצרים ולהרוג את יוסף ואת פרעה.

וגם פה אנחנו רואים את השילוב של "טבע", "מעל הטבע", "בתוך הטבע" – מה שדיברנו, שהגבורה של השבטים, היתה להם גבורה "בטבע". הם היו גיבורים מאוד, חזקים וגיבורים, אבל היה להם גם "מעל הטבע", כמו מה שהם עשו בשכם – זה לא "בטבע" הדבר הזה. אמנם הם הלכו עם החרב, אבל שני אנשים יכולים לחסל עיר שלמה? וגם כאן, יהודה כבר חשב, שאל כמה רחובות יש במצרים. אמרו: "שתים עשרה" – טוב, הוא לוקח שלושה על עצמו לחסל אותם.

כתוב במדרשים שיוסף הרגיש שהוא בסכנה, אז הוא ביקש מהבן שלו שיביא לו חיילים לשמור עליו. הביאו באמת הרבה מאוד חיילים מצרים גיבורים על סוסים ולא על סוסים וחמושים, כדי לאזן שמה, כמו שאומרים "מאזן אימה", עם השבטים. השבטים לא הסכימו עם יהודה להחריב את מצרים, אמרו שאם מחריבים את מצרים, מחריבים את העולם. אז ממש ברגע האחרון, בשניה האחרונה – יוסף התוודע לאחים שלו.

מאוד מעניין מה היתה התגובה של האחים: כתוב במפרשים שהם התביישו ממנו ולא יכלו לדבר. חשבו אולי שהוא בא לנקום בהם על מה שעשו לו. לקח להם זמן "לקלוט", כמו שאומרים, את המצב ולראות שיוסף לא רוצה לנקום בהם וזוהו באמת יוסף וזוהו לא איזה מתחזה. היה צריך להראות להם שהוא יהודי, שהוא מהול, מדבר לשון הקודש, להסביר להם: 'הנה, אני ידעתי עליכם את כל הפרטים, אז זה לא מזויף, אני באמת יוסף' – אז מתחילה ההשלמה ביניהם.

אז הוא מראה להם שהוא יודע מה התכנית האלוקית, והם לא ידעו. באמת התכנית האלוקית היא להוריד את כולם מצרימה, והוא בא "לְמַחְהָה", נשלח למחיה, ולא אתם הבאתם אותי לפה – זה האלוקים הביא אותי לפה!

אבל בעצם, הם היו השליחים. במקרה זה הם לא היו שליחים טובים. זה יכול היה להתגלגל אחרת: נניח, אם באמת יש את הגזרה ואי אפשר לבטל אותה – יכלו לרדת באחדות וביחד למצרים כי היה רעב, בלי למכור את יוסף. ככה זה התגלגל, ככה זה בא.

יש חכמי האמת שאומרים שאם השבטים לא היו שולטים ביוסף ולא היו מוכרים אותו לעבד – אז היינו נשארים במצרים עבדים לעולמים. כאילו זו איזו 'המתקה' שנעשתה, איזו הכנה שנעשתה, איזו פעולה רוחנית שנעשתה, שעל ידי המכירה והשעבוד הזה, אז 'התרכך' השיעבוד מעם ישראל.

מצד שני, אנחנו יודעים שההבטחה האלוקית, היא לא היתה שאנחנו נישאר שם. מצד שלישי, אנחנו יודעים שעמדנו להיכנס לשער הנו"ן של הסיטרא אחרא, של הטומאה, ואם היינו נכנסים לטומאה הזו, לא יכלנו לצאת ממצרים עד היום. אבל מצד רביעי, ה' כן הוציא אותנו ממצרים בחיפזון, ולא נשארו שם, ברוך ה' אלוקי ישראל.

אז יש הרבה הרבה השפעות, הרבה דעות, הרבה צינורות. זה אומר כך וזה אומר כך. כמו שפה, כמו שבעולם הזה "כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות" – אז גם בשמיים יש קו ימין וקו שמאל וקו אמצעי: מלאכים שאומרים ככה ומלאכים שאומרים הפוך וגם צדיקים שאומרים ככה וצדיקים שאומרים הפוך. ויש כמה וכמה בתי דינים – הבית דין הזה אומר ככה, אבל הסנהדרין הגדולה אומרת משהו אחר. ובסוף: "רַבּוֹת מִחֻשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ וְעֵצַת ה' הִיא תְּקוּם".

אז גם אנחנו בדור שלנו – אנחנו בתוך העלילה. העלילה לא נגמרה. העלילה הזאת תיגמר בסוף הגאולה השלמה, כשיבוא משיח ויהיה גילוי פנים וה' ישחט ליצר הרע ונפנס לעולם השכר – אז נגמרת העלילה. בינתיים אנחנו בעלילה.

וכמו שאנחנו קוראים למשל במלכי ישראל או מלכי יהודה שהם עשו "הרע בעיני ה'", חלק מהם, כמה זה מזעזע לראות שכתוב שמישהו עשה "הרע בעיני ה'", לא עלינו – גם על כל אחד ואחד מאיתנו יכולים לכתוב חלילה בשמיים: "הוא עשה הרע בעיני ה'", "הוא עשה הטוב בעיני ה'". אנחנו עדיין בתוך העלילה.

ובתוך העלילה הזו ה' יתברך מגלגל גלגולים מסובכים ומורכבים – אף פעם לא בשכל הפשוט של האדם הפשוט. אפילו חכמים, לא לכולם יש השגה בדברים האלה, כמו שאצל השבטים ויוסף, היחידי שהיתה לו השגה, זה יוסף. אפילו יעקב, לא היתה לו השגה בתהליך האלוקי – שהוא לא רצה לרדת למצרים, ואמרו שהיה ראוי להוריד אותו "בששלאות של ברזל". זאת אומרת, הוא לא ידע את העלילה ואת התכנית. מאיפה ידע יוסף? גילו לו מהשמיים, אולי גבריאל המלאך או איכשהו גילו לו. הוא ידע כמה שנים עוד יש רעב. הם לא ידעו.

אז בכל דור ודור יש דברים גלויים ויש דברים סמויים. הרוב סמוי. בני האדם הרגילים לא מבינים כלום. והחכמים – מי שזוכה, מבין, מי שזה תפקידו – כמו שהיה פה תפקיד ליוסף הצדיק, אז הוא הבין כי מה זה הבין? גילו לו. אם זה לא היה התפקיד שלו, לא היו מגלים לו. לא מגלים שום דבר משמיים סתם.

אז כל מי שיש לו תפקיד שקשור לכלל עם ישראל והוא ראוי לזה שיגלו לו משמיים או ישתפו אותו משמיים – הנה, כמו רבינו הבעש"ט הקדוש – אז מגלים לו. וגם הוא לא ידע הכל, אבל ידע הרבה. ידע הרבה מאוד. ככה בכל זמן וזמן.

אז עכשיו זה קצת מזכיר – שאבא שבשמיים עשה את הרעב בכל העולם, היה רעב בכל העולם! שזה גרם לאנשים לבוא למצרים ולהביא את כל הכסף והזהב, וזה גרם למצרים עצמם כביכול להימכר לעבדים לפרעה, להביא לו מס, לתת לו את השדות תמורת לחם כדי שלא ימותו, ויוסף עשה להם כל מיני תיקונים: מל אותם, גרם להם למול, וגם טלטל אותם ממקום למקום, עשה להם "החלפות" כדי שהם יקבלו תיקון גם ושגם לא יתגאו על עם ישראל להגיד ש'אתם כביכול פליטים פה' או משהו כזה, כמו שאומרים היום. אז הוא עשה מעשה "כללי": רעב – זה מזכיר את ימינו אנו שאבא שבשמיים עשה גם כן מעשה "כללי": הווירוס הזה, שתקף את כל העולם, וגרם הרבה צער, ועוד גורם הרבה צער לעולם, שתהיה רפואה שלמה לכל החולים והחולות, וגרם להרבה צער גם בכלכלה – מלא אנשים פשוטו רגל ועוד פושטים רגל גם בארץ וגם בחו"ל.

אז גם היום אבא שבשמיים עושה מהלך גדול בכל העולם, מה שלא היה, לא יודע, אומרים מאה שנה, אין לי מושג. האם זה מהלך "טבעי"? שפשוט איזה וירוס התפשט מאיזושהי סיבה ועכשיו זה בעזרת ה' ייגמר בדרך כזו או בדרך אחרת? או שיש פה יד מכוונת – לצרוב את האנושות? זוכרים את המילה הזו, "לצרוב" את האנושות? אז זה בא לצרוב את האנושות.

מה זה עושה? זה בא ללמד את האדם: "פְּתִי וְעֵצָם יְדִי" – תשכח מזה, אין "כוחי ועוצם ידי". האדם מנהל את העולם ועושה את העולם איך שהוא רוצה? – תשכח מזה. אתם חושבים שאתם חכמים וחזקים? – הנה, אפילו וירוס קטן יכול לעשות חורבן שה' ירחם, גם מבחינת החולים והנפטרים וגם מבחינה כלכלית וחברתית ונפשית ורוחנית. הדבר הזה לא פסח על שום בן אדם בעולם, על שום בית בעולם!

אז זה זמן מיוחד. זה לא זמן רגיל – זה זמן של לעשות תשובה, חשבון נפש, בפרט ובכלל. זה הזמן לעשות תשובה. עכשיו יש סיעתא דשמיא לעשות תשובה – כשבני האדם שבורים: "לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֲלֵקִים לֹא תִבְזֶה". זה הזמן לעשות תשובה מאהבה ומיראה, מיראה ומאהבה, תשובה שלמה, תשובה לשם שמיים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשובה ה"א. המטרה, זה תשובה ה"א. תשובה ה"א – זה שהשכינה תצא מהגלות ותהיה הגאולה השלמה.

אז איך אנחנו מפרשים את מה שקורה? איך האחים פירשו את מה שקורה? איך יעקב אבינו פירש את מה שקורה? ואיך יוסף הצדיק פירש את מה שקורה?

וכמובן – שכחנו "שחקן", להבדיל, מאוד חשוב בעלילה: פרעה! פרעה. כן, אוהו, הוא רצה שיעקב אבינו והשבטים ירדו מיד למצרים. מה קרה? הוא נהיה רחמן? הוא נהיה טוב לב?

אז עכשיו אנחנו מפרטים עוד כלל: שתמיד, בכל דבר ודבר, בפרט ובכלל, יש את מה שה' יתברך רוצה בנסיון, ויש את מה שהסטרא אחרא להבדיל רוצה בנסיון – זה אותו נסיון! אותו נסיון. זה נסיון אחד, זה לא שני נסיונות. זאת תכנית אחת: התכנית של ה' והתכנית של הסטרא הם ביחד. השאלה היא מה כל אחד רוצה.

זה שנגזר עלינו לרדת למצרים "שבעים נפש" – זאת התכנית של ה'. זה שפרעה מזמין אותנו לבוא לשמה, כן, 'רק תבואו, ניתן לכם הכל' – זאת התכנית של הסטרא אחרא, לשעבד את עם ישראל במצרים שלא יצאו משמה לעולם, לינוק מהנשמות שלהם, לקחת את השפע מהשמיים לשר הממונה של מצרים. כשיהודים נמצאים בחו"ל, אז ה' יתברך שולח להם שפע איפה שהם נמצאים, והשפע הזה, זה שפע קדוש. אבל בחוץ לארץ, זה מקום טמא, לא קדוש, והשר הממונה הוא לא קדוש – הוא מ'שבעים שרים'. הוא לוקח לו את העיקר של השפע, ונותן לעם ישראל בחו"ל תמצית, ככה מובא.

אז פרעה, איך אומרים, 'ראה עסק טוב', נהיה לו תיאבון – עכשיו כל עם ישראל והשכינה הקדושה יורדים אליו למצרים, ויקבל מזה הרבה, הרבה שפע. ואחר כך הוא לא ירצה שהם יצאו משם, כי תיגמר לו היניקה. תמיד כשיהודים עוזבים איזו מדינה שהיתה מעצמה – היא נופלת, מתרסקת. תחפשו ככה בהיסטוריה ותראו.

אז עכשיו אנחנו עוד פעם בשלב כזה – לקראת אולי סיום העלילה, בעזרת ה' שיבוא משיח בקרוב במהרה ברחמים – ואנשים צריכים לתת את הדעת איך הם מפרשים את המציאות הפרטית, הכללית: מה קורה פה? מה אנחנו עושים פה? מה אבא שבשמיים רוצה? לאיפה זה הולך? כמובן שכל אחד בוחר לפי האינטרסים שלו, לפי הרצונות שלו, לפי הקלקול או התיקון שלו, לפי הדעות שיש לו והמידות שיש לו.

יש אנשים שיודעים שה' אמת והתורה אמת ומשה אמת, אבל "לא בא להם", כי יותר נוח להם לא ללכת בדרך ה'. יש אנשים שלא מאמינים, שהם בכלל לא מאמינים. יש אנשים שמאמינים ומשתדלים ולפעמים מצליחים יותר ופחות, כי כל אחד עם הנסיונות שלו.

זהו. אז יש פה חומר למחשבה – להקיש מהמקרה הזה, מהעלילה שהיתה במצרים עם האחים ועם יוסף ועם פרעה ועם יעקב, להבדיל, למה שקורה היום. הכללים הם אותם הכללים. צריך להתפלל, לעשות תשובה, ושיתנו לנו משמיים חכמה, בינה ודעת דקדושה, כדי שנבין את מפת הקרב: מה היצר הכללי רוצה? מה להבדיל אבא שבשמיים רוצה? איפה אנחנו בתור אנשים פרטיים משפיעים לכאן או לשם? איך אנחנו בוחרים? במה אנחנו בוחרים – בטוב, ברע?

כמה שהאדם יותר מעורבב טוב ורע – ככה הבחירה שלו פחות מדויקת. כמה שהוא יותר צדיק וקדוש וטהור – הבחירה שלו יותר מדויקת ויש לו יותר סיעתא דשמיא, כי ה"בא ליטהר מסייעים אותו", עוזרים לו, וה"בא ליטמא פותחים לו".

אז אנחנו צריכים ללמוד מהמקרים הקודמים, כדי שנדע איך להתנהג היום ולעתיד לבוא.

יהי רצון שנבחר תמיד בטוב ובאמת, ותבוא הגאולה בטוב ובנעימים!

לחיים! לחיים! לחיים!

שבוע טוב!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.